

[Himmelstrup.]

været af den opfattelse, at kommissionen efter sin sammensætning var uegnet til at beskæftige sig med disse forhold.

Aksel Møller: Jeg havde egentlig ikke tænkt, at det skulle have været nødvendigt for mig at tage ordet ved anden behandling af dette lovforslag. Vi er jo blevet enige, og der er ingen grund til, at vi nu prøver på at blive uenige om det, vi er blevet enige om. Men jeg må rigtignok i anledning af udvalgets ærede ordførers (Poul Hansen [Grenå]) udtalelser nedlægge en mild protest. Det, der sker, er nemlig, at den ærede ordfører ved sin fortolkning af lovens omfang, af, hvordan den skal forstås, på et par områder fremfører problemer, som ikke har været behandlet i udvalget. Derfor mener jeg at måtte advare kommissionen og andre, der vil søge motiverne til kommissionens kommissorium i den ærede ordførers tale, imod at tro, at den er et udtryk for udvalgets enighed. Jeg tænker hermed på den fortolkning, som den ærede ordfører i det afsnit af sin tale, som han fremsatte på sit partis vegne, anførte med hensyn til kommissoriet, hvad det skulle omfatte, og hvilke aftaler han mente, ikke at kunne påvise, men som han anede eksisterede uden at være anmeldt i henhold til prisloven o. s. v. Det er højst sandsynligt, at man ville have været enig med den ærede ordfører, hvis man havde drøftet alle disse spørgsmål i udvalget, men da vi ikke har det, står disse udtalelser alene for det ærede medlem hr. Poul Hansen (Grenå)s og hans partis regning.

Det ærede medlem hr. Himmelstrup gjorde nogle efter min mening meget rigtige bemærkninger — også fremkaldt af hvad den ærede ordfører sagde — om, hvorledes det skal forstås, at man fra den oprindelige lovtæst har fjernet bestemmelserne om løn- og arbejdsforhold og i stedet for i betænkningen har givet tilkænde, hvad udvalget mener om kommissionens opgaver. Jeg beder om, at man lægger mærke til, at der er sket det, at medens det i lovtæksten hed, at løn- og arbejdsforhold ikke skulle kunne komme ind under undersøgelsen, så har man nu ved en tilføjelse eller uddybning af spørgsmålet i betænkningen dog tilladt, at der indhentes oplysninger, at kommissionen altså hos Dansk Arbejdsgiverforening og De samvirkende Fagforbund kan indhente oplysninger om specielle forhold, som falder ind under lovens formål.

Det har jeg forstået således, at det ikke var meningen, kommissionen bare skulle indhente oplysninger for sjovs skyld, eller

at medlemmerne alene for at tilfredsstille deres egen nysgerrighed skulle spørge, men at det naturligvis måtte være således, at de kan indhente sådanne oplysninger, som de mener har betydning for at opklare en bestemt monopoldannelse eller en bestemt begrænsning i den frie konkurrence, for så vidt som årsagen måtte være at finde i et aftaleforhold eller overenskomstforhold mellem Dansk Arbejdsgiverforening og De samvirkende Fagforbund. Og hvis denne opfattelse af bestemmelserne eller af det, vi var enige om at formulere i betænkningen, er rigtig, mener jeg, at denne betænkning åbner adgang for kommissionen til at beskæftige sig med problemerne, til at udtale sig om dem i forbindelse med konkrete forhold. Men kommissionen kan ikke — sådan opfatter jeg det — i al almindelighed kaste sig ind i en drøftelse af dette spørgsmål og afgive, om jeg så må sige, en særlig betænkning om det; i det specielle forhold har den derimod fuldstændig adgang til med de indhentede oplysninger i hænde at placere disse aftaler på godt og ondt i skildringen af begrænsningen af den frie konkurrence.

Bertel Dahlggaard: Jeg vil gerne udtale min tilfredshed med det resultat, udvalget er nået til. Jeg tror, at vi i denne trustkommission nu får et arbejdsdygtigt instrument. Vi kan vente, at kyndige og uafhængige mænd nu vil klarlægge trustens eller monopolets opbygning og virkemåde indenfor de forskellige dele af erhvervslivet og derigennem klarlægge monopolets indflydelse på hele det moderne samfunds struktur, så rigsdagen og offentligheden på grundlag af denne klarlæggelse kan drage de konklusioner, som dikteres af hensynet til almenvellet.

Jeg skal kun udtale det håb, at kommissionen, hvis samlede arbejde utvivlsomt vil blive langvarigt, vil begynde arbejdet fra, hvad jeg vil kalde, den rigtige ende. Jeg håber, man vil udøve et fornuftigt skøn og begynde arbejdet og undersøgelserne dér, hvor det gælder de største samfundsinteresser, og så håber jeg også, at kommissionen vil tilrettelægge sit arbejde således, at den afgiver betænkning over specielle emner, når det ikke hindres af hensynet til problemernes indre sammenhæng, ligesom jeg også går ud fra, at der fra tid til anden vil blive anledning til at henvise spørgsmål til kommissionens undersøgelse og udtalelse.

Hvad angår de divergerende anskuelser, der er fremkommet på grund af de allerede fremsatte udtalelser, vil jeg for min del sige, at det er klart, at rettesnoeren for kommis-